

THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIẢNG SƯ Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG CẤP PHẬT HỌC HIỆN NAY THEO HƯỚNG CHUẨN HÓA

Phạm Văn Dũng

Trường Trung cấp Phật học tỉnh Hải Dương
Email: linhthongtu36@gmail.com

Article history

Received: 20/01/2022

Accepted: 23/02/2022

Published: 05/4/2022

Keywords

teaching staff, colleges for
Buddhist studies, education,
standardization

ABSTRACT

Educating and training Buddhist monks and nuns is one of the important tasks of the Vietnam Buddhist Sangha. Given that role, the Buddhist education in general and the education and training of Buddhist monks and nuns in particular now aim towards the optimum outcomes. Obviously, the development of teaching staff is a decisive factor to improving training quality. This study shows that managers of Colleges for Buddhist studies started to pay attention to the development of teaching staff in the direction of standardization. However, this mission has not been effectively implemented yet. From the limitations that still exist among the teaching staff at the colleges for Buddhist studies, the authors propose some recommendations to improve the training quality of the schools, meeting the requirements of training monks and nuns of the Vietnam Buddhist Sangha.

1. Mở đầu

Phật giáo là một trong 6 tôn giáo lớn ở Việt Nam với số lượng tín đồ cao thứ hai cả nước (Tổng cục thống kê, 2020). Bên cạnh đó, Phật giáo còn có tầm ảnh hưởng lớn đến đời sống xã hội, không chỉ đối với các tầng ni, Phật tử mà còn đối với nhân dân Việt Nam, mang lại sức mạnh tinh thần cho khối đại đoàn kết dân tộc (Thích Gia Quang, 2003). Trước thực tế này, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã và đang quan tâm sâu sắc đến sự nghiệp GD-ĐT, xác định đây là nhiệm vụ trọng tâm trong giai đoạn hiện nay. Hệ thống giáo dục của Giáo hội Phật giáo Việt Nam hiện đã được xây dựng, kiện toàn theo hướng chính quy, đầy đủ, khoa học, với 4 Học viện Phật giáo, 35 trường Trung cấp Phật học và hàng trăm lớp sơ cấp Phật học (Giáo hội Phật giáo Việt Nam, 2018). Trong hệ thống giáo dục và đào tạo đó, hệ trung cấp Phật học là bậc đào tạo trung gian, có vai trò quan trọng và nền tảng, vừa là sự kế tiếp, nâng cao so với hệ sơ cấp, nhưng đồng thời cũng là sự chuẩn bị hành trang và những tri thức căn bản nhất có tính nền tảng cho các hệ đào tạo tiếp theo ở bậc cao đẳng, đại học và sau đại học Phật học (Khuất Hữu Anh Tuyên, 2018). Trường Trung cấp Phật học các tỉnh trực thuộc Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam và Ủy ban nhân dân các tỉnh, có nhiệm vụ đào tạo đội ngũ tăng ni sinh cung cấp nguồn nhân lực cho các ban trị sự, các ban đại diện Phật giáo cấp huyện, thị xã và thành phố, các nhà chùa trên địa bàn các tỉnh trong cả nước (Hoàng Văn Năm, 2015). Chất lượng đào tạo các trường Trung cấp Phật học phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó đội ngũ giảng sư (giảng sư) - đội ngũ nhà giáo của các trường Phật học - là yếu tố quyết định nhất đến chất lượng đào tạo (Cao Đại Đoàn và Nguyễn Thị Thu Hằng, 2017; Nguyễn Thị Kiều Thu, 2020).

Bài báo trình bày thực trạng đội ngũ giảng sư ở các trường Trung cấp Phật học hiện nay, kết quả của quá trình triển khai công tác phát triển đội ngũ giảng sư theo hướng chuẩn hóa tại các trường Trung cấp Phật học; từ đó đề xuất khuyến nghị nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng yêu cầu phát triển đội ngũ giảng sư theo hướng chuẩn hóa.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Thực trạng đội ngũ giảng sư ở các trường Trung cấp Phật học hiện nay

Để đánh giá thực trạng đội ngũ giảng sư tại các trường Trung cấp Phật học, chúng tôi đã tiến hành khảo sát và nghiên cứu trên các khách thể và địa bàn nghiên cứu. Thời gian thực hiện từ tháng 9/2020 đến tháng 5/2021. Với các khách thể tham gia khảo sát thực trạng là các tăng ni sinh, giảng sư, CBQL các trường Trung cấp Phật học được phân bố đồng đều ở các địa bàn nghiên cứu (Trung cấp Phật học Hà Nội, Trung cấp Phật học Nam Định, Trung cấp Phật học Hải Dương, Trung cấp Phật học Đà Nẵng, Trung cấp Phật học Thừa Thiên Huế, Trung cấp Phật học Quảng Nam, Trung cấp Phật học TP Hồ Chí Minh, Trung cấp Phật học Vĩnh Long, Trung cấp Phật học Đồng Nai) nhằm

làm rõ những thực trạng về số lượng, cơ cấu đội ngũ giảng sư và năng lực chuyên môn của đội ngũ giảng sư tại các trường Trung cấp Phật học, từ đó có những phân tích, đánh giá khách quan, chính xác vấn đề nghiên cứu.

Về cơ cấu đội ngũ giảng sư tại các trường Trung cấp Phật học, số lượng giảng sư có trình độ thạc sĩ, tiến sĩ chiếm gần 30%, còn lại là giảng sư có trình độ cử nhân. Trong đó, số giảng sư có thâm niên công tác dưới 5 năm là 67,1%. Do đó, tỉ lệ giảng sư trẻ ở các trường Trung cấp Phật học rất cao, thuận lợi cho các trường Trung cấp Phật học trong công tác phát triển đội ngũ giảng sư. Tuy nhiên, sự thiếu hụt các giảng sư có tuổi đời, tuổi nghề, có thâm niên và kinh nghiệm đào tạo khiến các trường Trung cấp Phật học gặp nhiều khó khăn trong công tác xây dựng và triển khai các nội dung đào tạo.

Bên cạnh bằng cấp chuyên môn, giảng sư tại các trường Trung cấp Phật học cũng trang bị cho bản thân các bằng cấp, chứng chỉ phục vụ cho công tác đào tạo như chứng chỉ quản lý nhà nước, chứng chỉ ngoại ngữ... Tỉ lệ giảng sư có chứng chỉ quản lý không nhiều (8%). Ngược lại, 98,5% giảng sư có chứng chỉ ngoại ngữ (ở nhiều trình độ khác nhau).

Bảng 1. Năng lực chuyên môn của đội ngũ giảng sư

TT	Nội dung	Mức độ đánh giá Số lượng (%)					ĐTB	ĐLC
		Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	Kém		
1	Kiến thức chuyên môn sâu rộng và chính xác, khoa học về Phật học	50 (20,0)	79 (31,6)	103 (41,2)	18 (7,2)	0 (0)	3,64	0,71
2	Khả năng cập nhật kiến thức chuyên môn và thông tin, kĩ thuật	27 (10,8)	73 (29,2)	116 (46,4)	34 (13,6)	0 (0)	3,37	0,55
3	Hiểu biết thực tiễn và khả năng liên hệ, vận dụng thực tiễn vào hoạt động dạy học	26 (10,4)	72 (29,2)	116 (46,4)	34 (13,6)	0 (0)	3,37	0,55
4	Vận dụng kiến thức chuyên môn vào giải quyết các vấn đề trong thực tiễn nghề nghiệp	20 (8)	66 (26,4)	123 (49,2)	39 (15,6)	2 (0,8)	3,25	0,55
5	Sử dụng thành thạo các kĩ năng nghề nghiệp vào hoạt động dạy học	27 (10,8)	72 (28,8)	118 (47,2)	33 (13,2)	0 (0)	3,37	0,45
6	Khả năng tiếp cận với các tri thức mới của Phật học quốc tế để vận dụng trong dạy học	17 (6,8)	58 (23,2)	87 (34,8)	67 (26,8)	21 (8,4)	2,85	0,71
Trung bình							3,32	0,58

(Điểm trung bình: ĐTB; Độ lệch chuẩn: ĐLC)

Bảng 1 cho thấy, các khía cạnh chủ yếu của năng lực chuyên môn được các giảng sư đánh giá ở mức trung bình với ĐTB chung = 3,32 và ĐLC = 0,58. Trong đó, tiêu chí “Kiến thức chuyên môn sâu rộng, chính xác, khoa học về Phật học” được đánh giá cao nhất với ĐTB = 3,64 và ĐLC = 0,71. Ngược lại, tiêu chí “Khả năng tiếp cận với các tri thức mới của Phật học quốc tế để vận dụng trong dạy học” được các giảng sư đánh giá thấp với ĐTB = 2,85. Ngoài ra, các tiêu chí về “Vận dụng kiến thức chuyên môn vào giải quyết các vấn đề trong thực tiễn nghề nghiệp” và “Khả năng tiếp cận với các tri thức mới của Phật học quốc tế để vận dụng trong dạy học” vẫn còn nhiều giảng sư đánh giá chỉ ở mức độ yếu. Giải thích về thực trạng này, ban giám hiệu các trường Trung cấp Phật học đều cho rằng, đội ngũ giảng sư ở trường Trung cấp Phật học nhìn chung có kiến thức và kĩ năng chuyên môn khá tốt. Tuy nhiên, hạn chế lớn nhất trong năng lực chuyên môn của đội ngũ giảng sư là khả năng tiếp cận với các tri thức mới của Phật học quốc tế để vận dụng trong dạy học bởi trình độ ngoại ngữ của đội ngũ giảng sư còn nhiều hạn chế và việc vận dụng kiến thức chuyên môn vào giải quyết các vấn đề trong thực tiễn nghề nghiệp. Đây cũng là vấn đề cần tập trung bồi dưỡng cho đội ngũ giảng sư ở trường Trung cấp Phật học trong thời gian tới.

2.2. Thực trạng phát triển đội ngũ giảng sư theo hướng chuẩn hóa

Để phát triển đội ngũ giảng sư ở trường Trung cấp Phật học theo hướng chuẩn hóa lớn mạnh về số lượng, chất lượng cần khảo sát, nghiên cứu, chúng tôi tiến hành đánh giá trên các phương diện: (1) Công tác quy hoạch; (2) Công tác tuyển dụng; (3) Công tác đào tạo, bồi dưỡng; (4) Việc thực hiện các chế độ, chính sách, tạo động lực phát triển

cho đội ngũ giảng sư nhằm đáp ứng các chuẩn chung của GV, cũng như chuẩn riêng của giảng sư, nâng cao chất lượng giáo dục tại các trường Trung cấp Phật học.

Bảng 2. Công tác quy hoạch đội ngũ giảng sư ở trường Trung cấp Phật học

TT	Nội dung	Mức độ đánh giá Số lượng (%)					ĐTB	ĐLC
		Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	Kém		
1	Phân tích hiện trạng đội ngũ giảng sư	23 (9,2)	52 (20,8)	74 (29,6)	90 (36,0)	11 (4,4)	2,94	0,89
2	Dự báo nhu cầu nguồn lực đội ngũ giảng sư	13 (5,2)	43 (17,2)	66 (26,4)	94 (37,6)	34 (13,6)	2,63	0,98
3	Xây dựng kế hoạch phát triển đội ngũ giảng sư	21 (8,4)	50 (20,0)	68 (27,2)	79 (31,6)	32 (12,8)	2,80	0,98
4	Phổ biến kế hoạch đến toàn thể đội ngũ giảng sư nhà trường	19 (7,6)	44 (17,6)	64 (25,6)	89 (35,6)	34 (13,6)	2,70	0,55
5	Tổ chức thực hiện kế hoạch	21 (8,4)	48 (19,2)	68 (27,2)	83 (33,2)	30 (12,0)	2,79	0,45
6	Đánh giá thực hiện kế hoạch	19 (7,6)	43 (17,2)	59 (23,6)	93 (37,2)	36 (14,4)	2,67	0,57
Trung bình							2,75	0,69

Công tác quy hoạch đội ngũ giảng sư tại các trường Trung cấp Phật học theo hướng chuẩn hóa (bảng 2) được thực hiện ở mức trung bình với ĐTB chung = 2,75 và ĐLC = 0,69. ĐTB của các tiêu chí được đánh giá khá tương đồng, dao động từ 2,63 đến 2,94. Đáng lưu ý là ở tất cả các tiêu chí đều có ý kiến đánh giá ở mức độ yếu và kém. Trong đó, 51,2% người trả lời đánh giá việc thực hiện “dự báo nhu cầu nguồn lực đội ngũ giảng sư” ở mức yếu và kém; 51,6% cho rằng việc “đánh giá thực hiện kế hoạch” ở mức yếu và kém; 49,6% cho rằng việc “phổ biến kế hoạch đến toàn thể đội ngũ giảng sư nhà trường” ở mức yếu và kém. Phỏng vấn sâu một số CBQL, giảng sư cho thấy công tác dự báo nhu cầu nguồn lực đội ngũ giảng sư chưa được tính toán khoa học: “Việc quy hoạch đội ngũ giảng sư ở một số trường Trung cấp Phật học hiện nay chưa sát với nhu cầu nguồn nhân lực, chưa có tính kế hoạch, tính hệ thống.. Việc tổ chức thực hiện kế hoạch và đánh giá thực hiện kế hoạch chưa được quan tâm thực hiện” (Hòa thượng T.L.N., Phó Hiệu trưởng). Đây là những vấn đề đáng lo ngại trong việc thực hiện công tác quy hoạch đội ngũ giảng sư ở các trường Trung cấp Phật học hiện nay.

Bảng 3. Công tác tuyển dụng đội ngũ giảng sư ở các trường Trung cấp Phật học

TT	Nội dung	Mức độ đánh giá Số lượng (%)					ĐTB	ĐLC
		Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	Kém		
1	Sử dụng phương thức thi tuyển công khai	45 (18,0)	93 (37,2)	97 (38,8)	15 (6,0)	0 (0)	3,67	1,67
2	Phân cấp tuyển dụng đến các khoa, bộ môn	22 (8,8)	58 (23,2)	79 (31,6)	78 (31,2)	13 (5,2)	2,99	0,89
3	Xây dựng chuẩn tuyển dụng giảng sư	22 (8,8)	45 (18,0)	64 (25,6)	94 (37,6)	25 (10,0)	2,78	1,14
4	Xây dựng quy trình tuyển dụng giảng sư	43 (17,2)	95 (38,0)	84 (33,6)	28 (11,2)	0 (0)	3,61	1,07
5	Tổ chức tuyển dụng giảng sư theo kế hoạch	41 (16,4)	90 (36,0)	93 (37,2)	20 (8,0)	6 (2,4)	3,56	1,64
6	Số lượng giảng sư tuyển dụng theo nhu cầu vị trí công việc của giảng sư	49 (19,6)	92 (36,8)	89 (35,6)	20 (8,0)	0 (0)	3,68	1,09
Trung bình							3,38	1,25

Bảng 3 cho thấy, CBQL, giảng sư, tăng ni sinh các trường Trung cấp Phật học đánh giá các nội dung trong công tác tuyển dụng đội ngũ giảng sư theo hướng chuẩn hóa đều ở mức trung bình, ĐTB chung = 3,38 và ĐLC = 1,25. Trong đó, một số tiêu chí được đánh giá thực hiện ở mức khá: “Sử dụng phương thức thi tuyển công khai” (ĐTB = 3,67); “Số lượng giảng sư tuyển dụng theo nhu cầu vị trí công việc của giảng sư” (ĐTB = 3,68); “Xây dựng quy trình tuyển dụng giảng sư” (ĐTB = 3,61); “Tổ chức tuyển dụng giảng sư theo kế hoạch” (ĐTB = 3,56). Tuy nhiên, nội dung “Xây dựng chuẩn tuyển dụng giảng sư” lại được đánh giá chỉ ở mức trung bình yếu với ĐTB = 2,78 và ĐLC = 1,14. Đây là nội dung quan trọng thể hiện định hướng chuẩn hóa trong tuyển dụng đội ngũ giảng sư ở trường Trung cấp Phật học, nhưng lại được đánh giá ở mức thấp nhất trong các nội dung thuộc công tác tuyển dụng. Kết quả này phản ánh thực tế hầu hết các trường đều chưa xây dựng được tiêu chuẩn tuyển dụng giảng sư đáp ứng nhu cầu thực tiễn hiện nay. Bên cạnh đó, ở nhiều trường, các khoa và bộ môn chưa thể hiện được vai trò của mình trong công tác tuyển dụng giảng sư, từ đó dẫn đến chất lượng giảng sư tuyển dụng vào trường chưa cao. Thực tế này được thể hiện ở điểm đánh giá nội dung “Phân cấp tuyển dụng đến các khoa, bộ môn” chỉ ở mức trung bình với ĐTB = 2,99.

Bảng 4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng sư

TT	Nội dung	Mức độ đánh giá Số lượng (%)					ĐTB	ĐLC
		Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	Kém		
1	Đào tạo nâng cao trình độ cho đội ngũ giảng sư	37 (14,8)	78 (31,2)	84 (33,6)	36 (14,4)	15 (6,0)	3,34	0,84
2	Xây dựng kế hoạch, nội dung chương trình bồi dưỡng nhằm phát triển các năng lực cho giảng sư						3,11	0,87
	- Năng lực chuyên môn	33 (13,2)	81 (32,8)	82 (32,8)	35 (14,0)	19 (7,6)	3,30	0,71
	- Năng lực dạy học	31 (12,4)	75 (30,0)	87 (34,8)	36 (14,4)	21 (8,4)	3,24	0,84
	- Năng lực phát triển và thực hiện chương trình đào tạo	24 (9,6)	55 (22,0)	82 (32,8)	79 (31,6)	10 (4,0)	3,02	0,85
	- Năng lực phát triển nghề nghiệp	26 (10,4)	57 (22,8)	73 (29,2)	47 (18,8)	47 (18,8)	2,87	1,09
3	Quản lý đánh giá, điều chỉnh kế hoạch, nội dung, chương trình đào tạo bồi dưỡng	28 (11,2)	65 (26,0)	71 (28,4)	51 (20,4)	35 (14,0)	3,00	0,71
4	Các giảng sư tự học, tự nghiên cứu nâng cao năng lực	36 (14,4)	75 (30,0)	87 (34,8)	27 (10,8)	25 (10,0)	3,28	0,76
5	Thực hiện chế độ chính sách đào tạo bồi dưỡng đội ngũ giảng sư	32 (12,8)	66 (26,4)	82 (32,8)	36 (14,4)	34 (13,6)	3,10	0,81
Trung bình							3,14	0,83

Bảng 4 cho thấy, mức độ thực hiện nội dung đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng sư theo hướng chuẩn hóa được đánh giá ở mức trung bình với ĐTB chung = 3,14 và ĐLC = 0,83. ĐTB các tiêu chí khá đồng đều, dao động từ 2,87 đến 3,34. Bên cạnh đó, nội dung “Đào tạo nâng cao trình độ cho đội ngũ giảng sư” và “Xây dựng kế hoạch, nội dung chương trình bồi dưỡng nhằm phát triển các năng lực cho giảng sư” đều được đánh giá cao, cho thấy sự chủ động của lãnh đạo các trường Trung cấp Phật học trong việc xây dựng kế hoạch và tổ chức đào tạo đội ngũ giảng sư nhằm đạt những tiêu chuẩn mà nhà trường kì vọng. Tương tự, nội dung “Các giảng sư tự học, tự nghiên cứu nâng cao năng lực” có gần 50% người đánh giá ở mức khá trở lên, cho thấy sự chủ động của bản thân giảng sư trong việc học tập nâng cao trình độ. Như vậy, có thể thấy trong công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng sư theo hướng chuẩn hóa, nổi bật vai trò của cả ban giám hiệu các trường Trung cấp Phật học và bản thân các giảng sư.

Trong 4 năng lực của đội ngũ giảng sư, công tác “Xây dựng kế hoạch, nội dung chương trình bồi dưỡng nhằm phát triển các năng lực cho giảng sư” được đánh giá thực hiện tốt ở khía cạnh năng lực chuyên môn và năng lực dạy học, còn việc đào tạo năng lực phát triển và thực hiện chương trình đào tạo và năng lực phát triển nghề nghiệp của giảng sư thì hiện vẫn chưa được quan tâm đầu tư đúng mức. Ngoài ra, công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng sư vẫn còn một số hạn chế, việc cập nhật kiến thức mới và kiến thức thực tế của đội ngũ giảng sư vẫn còn bất cập so với tốc độ phát triển của xã hội. Ngoài ra, nội dung đào tạo, bồi dưỡng chưa thực sự tập trung phát triển năng lực của đội ngũ giảng sư, các trường phần lớn chưa có kế hoạch đào tạo dài hạn, thiếu chủ động và chưa tận dụng thời cơ.

Bảng 5. Chế độ, chính sách, tạo động lực phát triển đội ngũ giảng sư

TT	Nội dung	Mức độ đánh giá Số lượng (%)					ĐTB	ĐLC
		Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	Kém		
1	Xây dựng môi trường làm việc tích cực để phát triển đội ngũ giảng sư	26 (10,4)	59 (23,6)	87 (34,8)	78 (31,2)	0 (0)	3,13	0,92
2	Tăng cường các điều kiện đảm bảo phát triển đội ngũ giảng sư	20 (8,0)	50 (20,0)	92 (36,8)	71 (28,4)	17 (6,8)	2,94	0,83
3	Xây dựng quy định cụ thể vừa thực hiện chế độ chính sách chung, vừa đào tạo động lực phát triển đội ngũ giảng sư	18 (7,2)	51 (20,4)	89 (35,6)	73 (29,2)	19 (7,6)	2,90	0,89
4	Có chính sách, cơ chế phù hợp để thu hút và xây dựng đội ngũ giảng sư	16 (6,4)	48 (19,2)	72 (28,8)	78 (31,2)	36 (14,4)	2,72	0,89
Trung bình							2,92	0,90

Việc thực hiện các chính sách đãi ngộ đối với đội ngũ giảng sư (bảng 5) có ĐTB các tiêu chí từ 2,72 đến 3,13, ĐTB chung = 2,92. Trong đó, chính sách xây dựng môi trường làm việc tích cực, phát triển đội ngũ giảng sư được đội ngũ giảng sư hài lòng nhất (ĐTB = 3,13, xếp thứ nhất). Tại các trường Trung cấp Phật học đã thực hiện được một số chính sách đãi ngộ đội ngũ giảng sư như: thực hiện các quy định về chế độ làm việc, định mức giờ chuẩn, chế độ làm việc; thực hiện chính sách tiền lương, phụ cấp ưu đãi, chế độ giảng dạy; khuyến khích giảng sư đi làm nghiên cứu sinh ở trong và ngoài nước; tạo điều kiện về nhà ở, tổ chức các hoạt động văn hoá, thể thao xây dựng môi trường lành mạnh. Nhiều giảng sư sau khi bảo vệ thành công luận án tiến sĩ, khi trở về trường công tác đã được đề bạt vào làm quản lý bộ môn, quản lý khoa. Tuy nhiên, đội ngũ giảng sư nhìn chung chưa thực sự hài lòng với các chính sách đãi ngộ đối với họ tại các trường Trung cấp Phật học, còn tỉ lệ khá lớn các ý kiến đánh giá các tiêu chí thực hiện chính sách đãi ngộ đối với đội ngũ giảng sư ở mức yếu - kém.

3. Kết luận

Để nâng cao chất lượng giáo dục tăng ni Phật giáo, trước hết phải có đội ngũ giảng sư có trình độ chuyên môn và phương pháp giảng dạy tốt, các CBQL các trường Trung cấp Phật học hiện nay đã bước đầu quan tâm đến việc phát triển đội ngũ giảng sư theo hướng chuẩn hóa, nhưng công tác này vẫn chưa thực sự được triển khai hiệu quả. Vì vậy, để thực hiện tốt công tác phát triển đội ngũ giảng sư của các trường trung cấp Phật học thì nhà trường cần xây dựng quy hoạch về phát triển đội ngũ giảng sư theo hướng chuẩn hóa. Bản quy hoạch này cần xác định rõ mục tiêu, nội dung, hình thức, biện pháp, thời gian và điều kiện thực hiện quy hoạch. Phát triển đội ngũ giảng sư của các trường trung cấp Phật học theo hướng chuẩn hóa cần chú ý đến chất lượng và số lượng đội ngũ giảng sư để đáp ứng nhu cầu đào tạo của nhà trường. Ban Giám hiệu các trường trung cấp Phật học cần quan tâm đến kinh phí, điều kiện cơ sở vật chất và tạo điều kiện nâng cao trình độ đào tạo, bồi dưỡng cho các giảng sư.

Tài liệu tham khảo

- Cao Đại Đoàn, Nguyễn Thị Thu Hằng (2017). Quản lý hoạt động dạy học tại Học viện Phật giáo Việt Nam - Thực trạng và giải pháp. *Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội*, 62, 179-186.
- Giáo hội Phật giáo Việt Nam (2018). *Báo cáo tổng kết năm 2018 của Ban Giáo dục Phật giáo Trung ương*.
- Hoàng Văn Năm (2015). *Giáo dục và đào tạo tăng ni sinh Phật Giáo Việt Nam ở miền Bắc từ năm 1981 đến nay*. NXB Tôn giáo.
- Khuất Hữu Anh Tuyền (2018). Thực trạng nội dung và phương pháp dạy học tại trường Trung cấp Phật học tỉnh Đồng Nai. *Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Đồng Nai*, 9, 23-16.
- Nguyễn Thị Kiều Thu (2020). Phát triển năng lực tự học cho sinh viên Học viện Phật giáo Việt Nam tại Thành phố Hồ Chí Minh. *Tạp chí Giáo dục*, 485, 39-43.
- Tổng cục thống kê (2020). *Kết quả toàn bộ tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2019*. NXB Thống kê.
- Thích Gia Quang (2003). Giáo dục tăng ni sinh trong giai đoạn hiện nay. *Tạp chí Nghiên cứu Phật học*, 1, 19-21.